

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Iftodi Veaceslav Alexandru, născut la 16 aprilie 1961,
originar și domiciliat s. Lalova r-l Rezina.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 30.05.2014-05.05.2015
2. *instanța de apel:* 26.05.2015-16.09.2015
3. *instanța de recurs:* 01.12.2015 - 20.01.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 05 mai 2015, Iftodi Veaceslav Alexandru, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 328 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6.000 lei;

- art. 327 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), la amendă în mărime de 350 unități convenționale, ce constituie 7.000 lei;

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 12.000 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Iftodi V., activând în baza hotărârii Judecătoriei Rezina din 26 iunie 2007, în funcția de primar al comunei Lalova, r-l Rezina, fiind persoană cu funcție de răspundere a cărei alegere este reglementată de legea organică, în perioada lunilor octombrie - decembrie 2009, a depășit vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin Legea Republicii Moldova privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, art. art. 29, 14 alin. (2) lit. d), conform căruia în atribuțiile primarului nu intră primirea deciziei de vânzare a bunurilor din domeniul privat a satului, stabilirea prețului de vânzare a bunului unității administrativ teritoriale expus la licitație, o astfel de atribuție revenind consiliului local și comisiei de licitație conform pct. 10 a Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr. 136 din 10.02.2009 (publicată în M.O. la 24.02.2009), în următoarele circumstanțe:

La 22 decembrie 2009, primarul com. Lalova, r-l Rezina, Iftodi V., în lipsa deciziei consiliului com. Lalova privind expunerea la licitație a terenului cu nr. cadastral 6724207482, cu suprafața de 0,07 ha și deciziei de formare a comisiei de licitație de vânzare a bunului dat, depășindu-și atribuțiile de serviciu, și-a asumat calitatea de președinte a comisiei de licitație și a organizat licitația de vânzare a terenului public cu numărul cadastral 6724207482, cu suprafața de 0,07 ha la un preț inițial de 592.82 lei, câștigător devenind singurul participant Ion Mîșov, care a cumpărat lotul cu 652,82 lei, prețul de vânzare fiind diminuat cu 89.770,87 lei. Momentul diminuării a fost determinat de faptul că primarul com. Lalova, r-l Rezina, V. Iftodi, având scop de a diminua prețul inițial de expunere la licitație a terenului cu nr. cadastral 6724207482, cu suprafața de 0,07 ha și a justifica caracterul legal a acțiunilor sale, în calitate de primar la stabilirea prețului de vânzare la licitație, la 28 octombrie 2009 a întocmit și semnat borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului proprietate publică destinat construcțiilor, anexă la Hotărârea Guvernului nr. 192 din 20.02.1998 „Cu privire la vânzarea - cumpărarea terenurilor”, care nicidecum nu are tangență cu vânzarea terenurilor la licitație cu strigare, stabilind prețul de vânzare a terenului la un preț diminuat de 847,73 lei, fiind calculat reieșind din tarifele stabilite pentru vânzarea terenurilor agricole, dar nu reieșind din tarifele pentru terenurile destinate construcțiilor, cauzând astfel daune în proporții considerabile intereselor publice.

Tot el, Iftodi Veaceslav Alexandru, activând din 26 iunie 2007, în baza hotărârii Judecătoriei Rezina, în funcție de primar al com. Lalova, r-l Rezina, fiind persoană cu funcție de răspundere, a cărei alegere este reglementată de legea organică, în perioada lunii ianuarie 2011 a săvârșit abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 18 ianuarie 2011, V. Iftodi, activând în calitate de primar al com. Lalova, r-l Rezina, folosindu-se de situația sa de serviciu în interes personal și material, având intenția de a procura terenurile cu numerele cadastrale 6724206247 și 6724102300 cu suprafața de 0.5572 ha și respectiv 5.3099 ha la un preț diminuat, cunoscând atribuțiile sale prevăzute de pct. 15 a Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1428 din 16.12.2008, conform căruia la prezentarea cererii și documentelor prevăzute la pct. 14 din Regulament, primarul este obligat să le înregistreze și în termen de 30 de zile din data depunerii cererii să examineze posibilitatea vânzării terenului aferent solicitat, cu suprafața indicată în planul geometric, să completeze borderoul de calcul al prețului de vânzare - cumpărare a terenului aferent în patru exemplare (de model indicat în anexa nr. 2 a prezentului Regulament) și să prezinte consiliului local documentele necesare pentru adoptarea deciziei, a depus cerere din numele său primarului com. Lalova r-l Rezina, (adică lui personal), pe care nu a înregistrat-o în modul stabilit, la care a anexat planul geometric al terenului cu numărul cadastral 6724102300 din 11.01.2011, planul geometric al terenului cu numărul cadastral 6724206247 din 09.02.2011 și

borderourile de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenurilor proprietate publică cu destinație agricolă menționate, conform anexei la Hotărârea Guvernului nr. 192 din 20.02.1998 „Cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor” din 15.01.2011, semnate de primarul Iftodi V., conform cărora prețul de vânzare a terenului aferent cu numărul cadastral 6724102300 a constituit 4.550,84 lei, fiind diminuat cu 63.711,82 lei, iar prețul de vânzare a terenului aferent cu numărul cadastral 6724206247 a constituit 477,54 lei, fiind diminuat cu 6.685,67 lei. În temeiul documentelor prezentate de către primarul Iftodi V., consiliul com. Lalova prin decizia nr. 1/7 din 21.01.2011 a decis vânzarea lui, ca terenuri aferente a terenurilor cu suprafața de 5.3099 ha și 0.5572 ha. Ca rezultat a diminuării de către primarul Iftodi V. al prețurilor de vânzare au fost cauzate daune în proporții considerabile intereselor publice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului a fost calificată *de drept* în baza art. 328 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii) – *săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice și în baza art. 327 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii) și anume – folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

3.1 Procurorul în procuratura raionului Rezina, Devderea L. care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, în partea pedepsei, prin care Iftodi V. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza: art. 328 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani; art. 327 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsă definitivă – 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- prima instanță a numit inculpatului o pedeapsa prea blândă;
- instanța de fond eronat a constatat ca circumstanțe atenuante faptul că inculpatul are un copil minor și a înlăturat dauna cauzată, deoarece nu a fost confirmat faptul prezenței copilului minor prin careva probe, de asemenea inculpatul nu a înlăturat dauna cauzată, dar la intervenția organelor competente au fost anulate deciziile respective;

- prima instanță fără a stabili careva probe a stipulat eronat că în cadrul

examinării cauzei a constatat exclusiv doar circumstanțe atenuante, însă nu a ținut cont de personalitatea inculpatului care anterior a mai fost condamnat prin sentința Judecătorei Rîbnița din 22 mai 2012 la amendă în mărime de 500 unități convenționale, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, de caracteristica negativă eliberată de Primarul com. Lalova, r-l Rezina, de faptul că nu a contribuit la descoperirea infracțiunii, iar pe parcursul urmăririi penale și examinării cauzei nu și-a recunoscut vina;

- aplicarea unei măsuri de pedeapsă cu închisoarea va duce la reeducarea condamnatului și preîntâmpinarea săvârșirii de noi infracțiuni de către alte persoane.

3.1 Avocatul Lupu M. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie liberat de răspundere penală din motivul expirării termenului de prescripție de trageră la răspundere penală pe capătul de învinuire în baza art. 328 alin. (1) Cod penal și să fie achitat pe capătul de învinuire în baza art. 327 alin. (1) Cod penal.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- vina inculpatului nu a fost demonstrată;

- prima instanță nu a ținut cont de declarațiile martorilor Iurcu V., Lisnic L., Grițco I., care atestă lipsa de implicare a inculpatului în procedura de atribuire a terenului, puterea de decizie în acest caz a aparținut consiliului local, pachetul de documente a fost pregătit de comisia funciară, precum și de alte persoane responsabile, lipsind implicarea directă a primarului Iftodi V.;

- în fapta imputată inculpatului lipsește componența infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal;

- lipsește legătura cauzală dintre acțiunile inculpatului, atribuțiile de serviciu ale acestuia și urmările survenite, deoarece consiliul local administrează bunurile domeniului public și ale celui privat(ale satului), consiliul fiind independent față de primarul Iftodi V., la fel lipsesc proporțiile considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege;

- instanța de judecată, prin sentința pronunțată a recalificat acțiunile inculpatului și le-a reîncadrat în limitele prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, însă corect ar fi fost liberarea de răspundere penală din motivul expirării termenului de prescripție de trageră la răspundere penală, în baza art. art. 16, 60 Cod penal;

- în acțiunile imputate inculpatului lipsește componența infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, deoarece nu se identifică, nici nu se regăsesc daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, acesta fiind un semn de bază a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal;

- nu a fost demonstrată intenția inculpatului, prin urmare lipsa intenției și a daunelor în proporții considerabile atrage după sine și lipsa componenței de infracțiune prevăzute de art. 327 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, au fost respinse apelurile declarate ca nefondate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept just ajungând la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunile imputate, fapt ce a fost constatat prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Au fost apreciate critic declarațiile precum că inculpatul nu a comis infracțiunea imputată deoarece nu corespund adevărului și sunt date în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, fiind combătute de celelalte probe.

Instanța de apel a reținut că, necătând la faptul că inculpatul vina nu o recunoaște, vina acestuia se confirmă prin declarațiile martorilor Grițco N., Iftodi V., Lisnic L., Iurcu V., Grițco I. și prin materialele cauzei și anume: actul inspectării financiare totale a Primăriei com. Lalova, r-l Rezina pe perioada de activitate 01.01.2008-01.01.2011 (f.d. 10-21 v. 1); borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului proprietate publică destinat construcțiilor din 28.10.2009 pentru terenul cu numărul cadastral 6724207482 cu suprafața de 0.07 ha (f.d. 30 v. 1); extras din Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 180 (3513) din 08.12.2009, pag. 30 (f.d. 31 v.1); decizia consiliului com. Lalova nr. 6/7 din 23.09.2009 (f.d. 38, v. 2); extras din Registrul bunurilor imobile din 18.09.2013 (f.d. 57-58 v. 2); procesul-verbal cu privire la rezultatele licitației nr. 1/2 din 22.12.2009 (f.d. 32 v. 1); contractul de vânzare-cumpărare a imobilului la licitație cu strigare din 01.04.2010 (f.d. 26-28 v. 1); cererea de cumpărare a terenului aferent cu nr. cadastral 67242102300 a lui Iftodi V. din 18.01.2011 (f.d. 49 v. 1); cererea de cumpărare a terenului aferent cu nr. cadastral 6724206247 a lui Iftodi V. din 18.01.2011 (f.d. 55 v. 1); borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului proprietate publică cu nr. cadastral 6724102300 din 15.01.2011 (f.d. 53 v. 1); borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului proprietate publică cu nr. cadastral 6724206247 din 15.01.2011 (f.d. 61 v. 1); decizia consiliului com. Lalova nr. 7/1 din 21.01.2011 (f.d. 229-234 v. 1); contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent din 18.02.2011 (f.d. 46-470 v. 1); contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent din 18.02.2011 (f.d. 54 v. 1).

Totodată, instanța de apel a menționat că, în acțiunile inculpatului se atestă prezența laturii obiective a infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu deoarece prin decizia consiliului com. Lalova din 06.05.2009, s-a aprobat vânzarea prin licitație, după coordonarea cu organele de resort a lotului de pământ pentru construcții. La momentul adoptării acestei decizii terenul pentru construcții nu era format ca bun imobil și nici nu era proprietatea autorității publice locale.

Ulterior, conform deciziei consiliului com. Lalova nr. 6/7 din 23.09.2009, sectorul de teren cu nr. cadastral 6724207482 a fost recunoscut proprietate a UTA. Prin urmare, decizia consiliului com. Lalova din 06.05.2009 a fost un act de aprobare a vânzării doar după coordonarea cu organele de resort, dar nu și o decizie de vânzare a unui teren, care la acel moment nici nu era format ca bun

imobil, nefiind individualizat terenul, numărul cadastral, suprafața terenului și nici nu era înregistrat ca proprietate a autorității publice locale.

În competența consiliul local este atribuit dreptul de a decide vânzarea unui immobil, în condițiile stipulate la art. 14 din Legea privind administrația publică locală.

Potrivit declarațiilor martorului Iurcu V., care în anul 2009 îndeplinea funcția de șef adjunct al Direcției Teritoriale a Controlului Administrativ Orhei, din cadrul Ministerului Administrației Publice Locale, la moment Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, se confirmă că în semestrul II și III al anului 2009, Primăria com. Lalova nu a prezentat la control nici o decizie a consiliului, despre ce au fost sesizați.

Din contractul de vânzare-cumpărare a imobilului la licitație cu strigare din 01.04.2010, Primăria com. Lalova, r-l Rezina, în persoana primarului Iftodi V., a vândut lui Mîșov I. ca rezultat a licitației cu strigare, terenul cu nr. cadastral 6724207482, modul de folosință - pentru construcții, cu suprafața de 0.07 ha, ca bază servind decizia consiliului com. Lalova nr. 6/7 din 23.09.2009 și procesul-verbal nr. 1/2 din 22.12.2009, la un preț de 672.82 lei. Astfel, comisia de licitație, inclusiv președintele comisiei, Iftodi V., urmau să respecte întocmai prevederile Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10.02.2009.

Instanța de apel a statuat că just prima instanță a conchis că nu primarul urma să stabilească prețul inițial de expunere la licitație, dar comisia de licitație. Iftodi V., în calitate de primar a întocmit și semnat blancheta borderoului de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului proprietate publică destinat construcțiilor, anexă la Hotărârea Guvernului nr. 192 din 20.02.1998 „Cu privire la vânzarea - cumpărarea terenurilor”, ce nu are nici o tangență cu vânzarea terenurilor la licitație cu strigare. Pe lângă semnătura primarului figurează și semnătura executorului, în cazul dat, a specialistului în domeniul reglementărilor funciare Iftodi V., iar inculpatul invocă în apărare, precum că nu el a stabilit prețul, dar specialistul care trebuie să se ocupe cu calcularea prețului terenurilor, pe când specialistul în domeniul reglementărilor funciare Iftodi V. a declarat că, anume la indicația primarului a fost calculat astfel prețul terenului dat.

Mai mult ca atât, în borderou figurează prețul de vânzare a terenului la suma 847, 73 lei, iar în procesul-verbal cu privire la rezultatele licitației nr. 1/2 din 22.12.2009, prețul inițial este indicat 592, 82 lei, terenul cu nr. cadastral 6724207482, în rezultatul licitației a fost adjudecat lui Mîșov I. la un preț de 652, 82 lei

Diminuarea prețului de vânzare a terenul cu nr. cadastral 6724207482 se confirmă și prin actul inspectării financiare totale a Primăriei com. Lalova, r-l Rezina pe perioada de activitate 01.01.2008-01.01.2011, întocmit de către controlorul revizor principal Bolganschi M. a Direcției Teritoriale Inspectare Financiară Bălți, conform căruia s-au stabilit că prețul de vânzare s-a calculat reieșind din tarifele stabilite pentru vânzarea terenurilor agricole, pe când era necesar de calculat reieșind din tarifele pentru terenurile destinate construcțiilor și ca consecință a nerespectării prevederilor art. art. 4, 10 și poziției IV a anexei din Legea nr. 1308 din

25.07.1997 „Privind prețul normativ și modul de vânzare cumpărare al pământului”, prețul de vânzare a fost diminuat cu 89.770,87 lei.

În opinia instanței de apel, prima instanță just a constatat că nu au fost respectate nici cerințele pct. 11 a Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, deoarece extrasul din Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 180 (3513) din 08.12.2009, pag. 30, unde este publicat comunicatul informativ a Primăriei com. Lalova, r-l Rezina, precum că vinde prin licitație lot de pământ proprietate publică a APL cu numărul cadastral 6724207482, cu suprafața de 0.07 ha, prețul de 592.82 lei, nu cuprinde ora, data și locul desfășurării licitației.

Astfel, instanța de apel a constatat că anume inculpatul Iftodi V., asumându-și calitatea de președinte a comisiei de licitație, a organizat și a numit data și ora licitației de vânzare a terenului lui Mîșov I. la 22 decembrie 2009, anunțând și alți membri a comisiei, ce nu a fost formată în modul stabilit.

Prin Extrasul din Registrul bunurilor imobile din 18.09.2013 se confirmă că dreptul de proprietate asupra bunului imobil 6724207482 a fost înregistrat la 16 octombrie 2009 după administrația publică locală Lalova, în temeiul deciziei Consiliului local nr. 6/7 din 23 septembrie 2009. Ulterior înregistrării bunului imobil, nu mai există nici o decizie a consiliul local prin care s-ar decide vânzarea acestui bun imobil la licitație.

În viziunea instanței de apel corect prima instanță a apreciat ca fiind declarativă afirmația inculpatului precum că secretara era responsabilă de pregătirea materialelor pentru licitație, deoarece conform art. 39 din Legea privind administrația publică locală, secretarul își îndeplinește atribuțiile legale doar sub autoritatea primarului, care urma să verifice legalitatea lor.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a ajuns la concluzia precum că în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal.

Procedura de vânzarea-cumpărare a terenurilor aferente urma să fie efectuată cu respectarea prevederilor Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărare a terenurilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1428 din 16.12.2008.

Potrivit pct. 15 al Regulamentului enunțat, la prezentarea cererii și a documentelor necesare, primarul este obligat să le înregistreze și în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii, să efectueze mai multe acțiuni de pregătire a materialelor pentru decizia consiliului local. Inculpatul deținând funcția de primar și având, totodată și calitatea de cumpărător al terenurilor aferente, a căzut sub incidența Legii cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15.02.2008 și nu a fost în drept să decidă examinarea posibilității vinderii terenului aferent sie însuși. Cu toate acestea Iftodi V. a semnat borderoul de calcul diminuat al prețului de vânzare-cumpărare a terenului proprietate publică destinat construcțiilor, anexă la Hotărârea Guvernului nr. 192 din 20.02.1998 „Cu privire la vânzarea - cumpărarea terenurilor”, ce nu are nici o tangență cu vânzarea terenurilor aferente și împreună cu alte materiale le-a prezentat consiliului pentru adoptarea deciziei de vânzare.

Potrivit declarațiilor martorului Iftodi V., specialistul în domeniul reglementării relațiilor funciare, s-a constatat, că borderourile de calcul a prețurilor terenurilor aferente ce urmau să fie procurate de inculpat, le-a semnat, dar nu le-a completat, ele fiind executate la calculator, pe care nu-l cunoaște și la care el nu lucrează.

Mai mult ca atât, cererile au fost depuse de inculpat la 18 ianuarie 2011, iar borderourile ce se referă la terenurile aferente, respective, erau întocmite deja de la 15 ianuarie 2011 și semnate de ultimul, astfel se denotă interesul de procurare la preț diminuat, deoarece potrivit pct. 15 al Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, borderourile urmau să fie întocmite după depunerea cererilor.

Prin contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor aferente din 18 februarie 2011, s-a confirmat faptul că, inculpatul cunoștea cu certitudine despre legislația privind conflictul de interese, dar intenționat, doar după întocmirea în interesul său personal și material a tuturor documentelor pentru adoptarea deciziei consiliului din 21 ianuarie 2011, a informat și pus întrebarea dată la consiliu, care prin decizia din 15 februarie 2011 l-a împuternicit pe Grițco I. să încheie contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor aferente cu Iftodi V.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a conchis că prima instanță în conformitate cu prevederile art. art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat care are antecedente penale stinse, nu a recunoscut vina și se caracterizează negativ, de circumstanțele ce atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, instanța de apel a considerat că eronat prima instanță a apreciat faptul că inculpatul a înlăturat dauna cauzată, deoarece deciziile emise de Iftodi V. ce constituie obiect în speța dată, au fost anulate și corect nu a reținut caracteristica negativă în privința inculpatului semnată de primarul com. Lalova, considerând-o neobiectivă dat fiind faptul că inculpatul cu primarul Gotornicean M. sunt în relații ostile timp îndelungat, totodată fiind și concurenți electorali.

Astfel, instanța de fond justificat a stabilit inculpatului pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsă definitivă amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 12.000 lei.

Instanța de apel a respins argumentele avocatului Lupu M. în numele inculpatului precum că vina ultimului nu a fost demonstrată și că instanța nu a ținut cont de declarațiile martorilor, deoarece de fapt prima instanță la examinarea cauzei a ținut cont de toate circumstanțele cauzei penale, inclusiv de cele indicate de apelanți.

Au fost respinse și argumentele avocatului precum că în fapta imputată inculpatului lipsește componența de infracțiune prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal, deoarece vina inculpatului a fost demonstrată prin declarațiile martorilor audiați în cauză și prin filele dosarului.

Referitor la argumentul avocatului precum că instanța urma să-l libereze de răspundere penală pe inculpat din motivul expirării termenului de prescripție de

tragere la răspundere penală pe capătul de învinuire în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut că potrivit art. 60 alin. (4) Cod penal, prescripția se va întrerupe dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi. În această situație termenul de prescripție pentru prima infracțiune începe să curgă simultan cu cel de-al doilea termen de prescripție, iar prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat.

Instanța a respins și celelalte motive invocate de avocat deoarece instanța de fond la examinarea cauzei a ținut cont de toate circumstanțele cauzei penale inclusiv de cele indicate de apelanți.

Argumentele acuzatorului de stat precum că prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpatului, constatând eronat doar circumstanțele atenuante menționate și neținând cont de personalitatea inculpatului, de asemenea au fost respinse deoarece prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele pricinii, numind inculpatului o pedeapsă legală și întemeiată. Faptul că inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Rîbnița din 22 mai 2012 la amendă în mărime de 500 unități convenționale pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal nu constituie circumstanță agravantă în sensul art. 77 Cod penal, fiindcă antecedentul penal al inculpatului este stins.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, prin care solicită casarea parțială a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă că:

- la adoptarea sentinței instanța de judecată nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând prevederile art. 75 Cod penal;

- circumstanțele invocate precum nerecunoașterea vinei de către inculpat și respingerea caracteristicii negative a ultimului ca fiind eliberată și semnată de către primarul s. Lalova, cu care inculpatul este în relații ostile de un timp îndelungat, totodată fiind și concurenți electorali, instanța de apel eronat le-a invocat, deoarece nu servesc drept temei de aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate;

- instanțele de fond la adoptarea soluțiilor pe caz nu s-au referit la probele ce demonstrează existența la întreținerea inculpatului a unui copil minor, astfel de probe nefiind existente la materialele cauzei și neobiectiv au reținut faptul că dauna cauzată a fost înlăturată, deoarece inculpatul a înlăturat dauna doar la intervenția organelor competente ulterior;

- consideră eronată concluzia instanței de apel privind neaplicarea în privința inculpatului a pedepsei complementare, deoarece nu și-a motivat soluția adoptată în acest sens, indicând doar la general că la data comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) și art. 327 alin. (1) Cod penal, sancțiunea acestor legi prevedea cu (sau fără) privarea de drepturi, fără a ține cont de gravitatea infracțiunilor

incriminate, consecințele survenite, inclusiv suma daunei cauzate organului autoadministrării publice locale, personalitatea acestuia, nefiind respectate în tocmai prevederile art. 76, 77 Cod penal;

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Autorul își întemeiază recursul său în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, semnalând și pct. 10) al aceleiași norme penale, care prevăd că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Așadar, Colegiul penal menționează că, temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală poate fi aplicat în cazul când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

Din textul recursului declarat se evidențiază că de fapt autorul nu argumentează ilegalitatea hotărârii instanței de apel din punct de vedere al erorilor de drept invocate sub aspectul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ce au fost comise la judecarea cauzei.

Instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată că, temeiurile invocate de către recurent și prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată că instanța de apel a cercetat toate probele prezentate și le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile făcute de instanțele judiciare ierarhic inferioare rezultă din lucrările dosarului și concordă cu situația factologică. Cât privește alegațiile recurentului precum că, instanța de apel nu s-a referit la probe ce confirmă înlăturarea daunei cauzate și prezența copilului minor, Colegiul penal se va expune la analiza temeiului prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele invocate de recurent privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul consideră că, nu sunt întemeiate și suficiente pentru desființarea hotărârii instanței de apel.

Cu referire la temeiul pentru recurs semnalat de autor - *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, specificat la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează, că recurentul critică hotărârea dată în partea pedepsei menținute de instanța de apel și anume consideră că, inculpatului urma să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră.

Colegiul, consideră că nici acest temei pentru recurs semnalat de recurent nu și-a găsit confirmarea în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La fel, Colegiul apreciază ca neîntemeiat și argumentul recurentului privind probele ce demonstrează existența la întreținerea inculpatului a unui copil minor, astfel de probe nefiind existente la materialele cauzei, or, conform materialelor cauzei și anume (f.d. 48 v. 1) inculpatul are la întreținere un copil. Deși nu este minor, în opinia instanței de recurs acest argument invocat de partea acuzării nu este suficient pentru a desființa hotărârile judecătorești, adoptate în prezenta cauză, deoarece potrivit materialelor cauzei fiica inculpatului are o vârstă jună și se prezumă că se află la întreținerea inculpatului. Mai mult, Colegiul penal apreciază critic și motivul invocat că, instanțele de fond neîntemeiat au constatat faptul înlăturării daunei cauzate, din motiv că acestea au fost înlăturate doar la intervenția organelor competente ulterior, însă din textul deciziei atacate se constată că instanța de apel (f.d. 127 vol. 3) a menționat: *"Colegiul penal consideră că eronat prima instanță a apreciat că inculpatul a înlăturat dauna cauzată deoarece deciziile emise de către inculpat ce constituie obiect în speța dată au fost anulate"*. Astfel, motivul invocat de către recurent a fost obiect de discuție în instanța de apel, fiind just apreciat dându-i-se o interpretare corespunzătoare probelor administrate în prezenta speță.

Referitor la argumentul invocat de recurent, precum că, consideră eronată concluzia instanței de apel privind neaplicarea în privința inculpatului a pedepsei complimentare, deoarece instanța nu și-a motivat soluția adoptată în acest sens, indicând doar la general că la data comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) și art. 327 alin. (1) Cod penal, sancțiunea acestor legi prevedea cu (sau fără) privarea de drepturi, fără a ține cont de gravitatea infracțiunilor incriminate,

consecințele survenite, inclusiv suma daunei cauzate organului autoadministrării publice locale, personalitatea acestuia, nefiind respectate în tocmai prevederile art. 76, 77 Cod penal. Colegiul penal reține acest argument ca declarativ și neîntemeiat, deoarece instanța de apel în mod judicios a aplicat legea penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Tot la acest capitol, instanța de recurs reține că inculpatul a fost condamnat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 328 alin. (1) Cod penal (*publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 128-129 din 13 septembrie 2002, nr. 134 din 27 septembrie 2002*), iar cauza a fost examinată în procedura generală.

Totodată, Colegiul penal menționează că sancțiunea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal (*în vigoare în momentul comiterii infracțiunii*) prevedea pedeapsă cu amendă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, **cu (sau fără) privarea** de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar art. 328 alin. (1) Cod penal (*în vigoare în momentul comiterii infracțiunii*), prevedea pedeapsă cu amendă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, **cu (sau fără) privarea** de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, astfel conform art. 16 alin. (3) Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă. De menționat este și faptul că în prezenta speță instanțele de fond au stabilit prezența circumstanțelor atenuante – prezența la întreținere a unui copil, nefiind stabilite careva circumstanțe agravante. Deci instanțele erau în drept de a aplica o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate.

Mai mult, instanța de recurs consideră, că instanțele de fond au fost în drept de a nu-i aplica inculpatului pedeapsa complementară, care nu era obligatorie, prin urmare instanțele de judecată fiind în drept să ia o decizie în acest sens conducându-se de propriile convingeri și legea penală.

Respectiv, în aceste împrejurări instanțele de fond erau obligate de a-i aplica prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru a-i stabili pedeapsa definitivă, norme legale ce, în prezenta speță, au și fost aplicate de către instanțele de fond, stabilind corect inculpatului pedeapsa definitivă amendă în mărime de 600 unități convenționale.

Astfel, argumentul recurentului precum că în privința inculpatului urma a fi aplicată o pedeapsă mai aspră, Colegiul îl consideră nefondat, deoarece instanțele de fond just au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite ce se clasifică ca mai puțin gravă, de personalitatea inculpatului, precum și de prevederile normelor prevăzute de partea Generală a Codului penal.

În consecință, Colegiul statuează că, pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, fiind corect individualizată pedeapsa inculpatului conform prevederilor legale, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Iftodi Veaceslav Alexnadru**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 17 februarie 2016.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie